

Busje komt zo

6.15 uur, Aarschot

23 december, een koude donderdagmorgen. Lutgart Terweduwe wacht ons op. Al 24 jaar rijdt ze met een schoolbus. Eerst als vrijwilliger voor het schooltje in haar dorp en de laatste tien jaar als professionele buschauffeur. Elke morgen rijdt ze met haar begeleider Erna ettelijke kilometers om leerlingen uit het buitengewoon onderwijs op tijd op school te brengen. 's Avonds rijdt ze enkel de kinderen uit het buitengewoon lager onderwijs naar huis. De grotere hebben een langere dag. Lutgart steekt de kerstversiering aan. Want buiten blijft het nog even donker en ook in een bus mag het gezellig zijn!

7.36 uur, Tielt-Winge

De groep groeit aan. De leerlingen beginnen 'wakker' te worden. Er komt meer beweging en meer gebabbel. Ze knopen al eens een praatje aan met Erna of met 'het bezoek'. Net zoals in andere bussen wordt er naar muziek geluisterd, op smartphones getokkeld, gelezen, gelachen. Erna en Lutgart zijn het erover eens: ze hebben een fijne groep passagiers dit schooljaar.

7.50 uur, Houwaart

Via een fikse omleiding staat Lutgart nu aan de andere kant van het dorp. Rondrijden met een bus kinderen is een hele verantwoordelijkheid. En die verantwoordelijkheid dringt steeds meer tot haar door. Stel dat er iets gebeurt! In heel haar loopbaan heeft Lutgart maar één keer een ongeval gehad. Een brommer reed onder haar bus. Letterlijk. Lutgart was niet in fout en gelukkig had de bromfietser enkel een gebroken voet.

7.56 uur Houwaart

De laatste passagier zoekt zijn plaats op. De bus zit lang niet vol, maar het duurde wel anderhalf uur om alle leerlingen op te pikken. Voor Lutgart is dat geen probleem. Rijden met een bus is een passie. Alleen bij slecht weer - regen, wind, gladde wegen - ziet ze er tegen op. De leerlingen zelf lijken er wel aan gewend. Maar slaapoogjes verraden dat het opstaan niet voor iedereen vanzelf ging.

7.32 uur, Tielt-Winge

De jongste passagier stapt op, uitgewuifd door papa en mama. Net zoals de andere zegt hij lief goeiemorgen en zoekt hij zijn plaats op. Erna haalt de strips uit. Want voor sommige kinderen begint de rit wel lang te duren.

Elk jaar verandert de toer die Lutgart moet rijden. Want elk jaar veranderen ook de passagiers. Een aantal gaan zelfstandig naar school, andere verhuizen, nog andere veranderen van school. Net zoals een leerkracht bij het begin van het schooljaar zijn gezag in de klas moet vestigen en het vertrouwen van de kinderen moet winnen, moeten ook Erna en Lutgart het reilen en zeilen in de bus van in het begin in goede banen leiden. 's Morgens lukt dat vrij aardig. De kinderen zijn nog wat moe. In de winter is het nog donker buiten. Maar op woensdagmiddag bijvoorbeeld kan het wel eens ambiance zijn!

8.15 uur, Aarschot

De opkomende zon zorgt voor een mooi zicht op de Aarschotse kerktoren. Klokslag kwart over acht stappen de BUSO-leerlingen uit de bus. Ze kunnen recht de school binnenwandelen. Hier eindigt de verantwoordelijkheid van Erna en Lutgart.

6.25 uur, Aarschot

Erna stapt op. Ze is al acht jaar lang de busbegeleider van Lutgart. Het samenwerken gaat als vanzelf. Voor de kinderen opstappen hebben ze even tijd om hun passagiers te overlopen en te praten over eventuele voorvalletjes of bezorgdheden. Want Lutgart en Erna zijn dan wel geen leerkrachten, ze weten dat ze voor de kinderen vertrouwde personen zijn en ze zijn vaak beter of eerder op de hoogte van wat er in de gezinnen gebeurt dan de leerkrachten zelf. Er gebeurt ook al wel eens wat op zo'n busronde. Dan is het aan Erna en Lutgart om de orde te herstellen. Lutgart: "Als zich iets voordoet en ik moet de bus aan de kant zetten dan zeg ik eerst niets tegen de kinderen. Ik kijk alleen naar hen. Als ze gekalmeerd zijn, praat ik. Kinderen worden allemaal in een kadertje gezet. De ene heeft autisme, de andere heeft iets anders. Ik heb eens een leerling gehad die wel zeven etiketjes meekreeg. Voor mij is het dan een uitdaging om me te verplaatsen in dat kind en door zijn ogen te kijken. Op die manier probeer ik contact te leggen en vertrouwen te winnen."

7.17 uur, Lubbeek

De straat waarin de volgende passagier woont is al een tijdje opgebroken. In Vlaanderen komen wegomleidingen wel meer voor. Voor Lutgart betekent dat telkens opnieuw zoeken naar een andere en veilige weg. De meeste kinderen worden aan hun deur opgepikt. Soms lukt dat niet, omdat de straat te smal is, of omdat er zoals in Lubbeek werken zijn. Dan spreken ze zo dicht mogelijk bij huis af.

De Lijn coördineert het busvervoer en besteedt het uit aan een private firma. Dat is de werkgever van Lutgart. De Lijn geeft haar bij het begin van het schooljaar een uitgestippelde route. Maar dikwijls klopt die weg niet of zit hij niet logisch in elkaar. Lutgart zet de route wat naar haar hand, maar moet wel opletten dat ze niet meer kilometers doet. Want dan kan ze een klacht verwachten. Wanneer het eerste kind opstapt, noteert Lutgart de kilometerstand. Wanneer de laatste leerling afstapt, doet ze hetzelfde.

8.30 uur, Elzenhof

Bus na bus komt aangereden bij deze lagere school voor buitengewoon onderwijs. Om half negen stappen alle leerlingen uit. Nog een vlotte groet en tot straks!

Erna stapt af met de laatste leerlingen en noteert haar uren. Als Erna ziek is, vallen de leerkrachten in. Op die manier heeft Lutgart kennis gemaakt met heel wat leerkrachten uit de lagere school. Ze houdt van de gesprekken die ze met hen had. Ideeën uitwisselen, praten over de kinderen ... Onderwijs heeft haar altijd geboeid. Ze werkte trouwens ook een heel aantal jaren op het algemeen COV-secretariaat!

Als één van de laatste bussen rijdt Lutgart de parking af. Voor haar een lange rij schoolbussen op weg naar hun stelplaats of een volgende opdracht. Kippenvel krijgt ze daarvan. Een gevoel van verbondenheid. Chauffeurs zien hun collega's zelden. Ze vertrekken alleen en komen alleen terug aan. Koffiepauzes bestaan niet. En toch is er die band. Chauffeurs die nooit met elkaar gepraat hebben, groeten mekaar onderweg. Ze steken een hand op of flikkeren met hun lichten. Ze zijn zonder uitzondering hoffelijk voor de andere buschauffeurs. Ze weten allemaal wat het betekent om met een bus vol passagiers de weg op te gaan en ervoor te zorgen dat iedereen veilig en wel op de plaats van bestemming aankomt. Eigenlijk is het een ondergewaardeerd beroep. Voor Lutgart zit haar actieve loopbaan er ondertussen op. 23 december 2016 was haar laatste werkdag. "Ik ben graag chauffeur. Toen ik nog klein was, droomde ik altijd dat ik een auto had en dat ik alle kinderen van de buurt naar school voerde. Met de schoolbus rijden is een kinderdroom die is uitgekomen. Ik rij nog altijd heel graag. Maar nu word ik 60 jaar. De zorg voor mijn ouders en voor de kleinkinderen, daar wil ik mij nu meer mee bezighouden. En langer kunnen slapen, daar kijk ik echt naar uit!"

6.50 uur, Tienen

De eerste jongen stapt op. "Goeiemorgen" klinkt het. Dat hebben Lutgart en Erna hun pagadders goed bijgebracht. Goeiedag zeggen, voeten vege, gordel aan, niet roepen. Het zijn regels die vooral in het begin van het schooljaar goed ingeprent worden. De kinderen hebben hun vaste plaatsen in de bus. In september mogen ze kiezen naast wie ze willen zitten. Met een beetje geluk en goed gedrag, kunnen ze die plaatsen een heel schooljaar houden. Lukt het niet en loopt het uit de hand, dan grijpt Erna in.

7.05 uur, Lovenjoel

De vier volgende passagiers stappen op. Zij wonen samen in een leefgroep. De kinderen in de bus zijn tussen 6 en 14 jaar oud. In principe mogen ze meerijden tot ze 16 of 17 jaar zijn, maar vaak willen ze al vroeger zelfstandig naar school. Vorig jaar werd Lutgart in Lovenjoel nog verrast door zware sneeuwval. Een lijnbus had zich vast gereden. De schoolbus kon niet passeren. Twee kindjes zaten nog op de bus. Gelukkig konden ze door hun ouders opgehaald worden.

23 december 2016, de laatste werkdag van Lutgart
Terweduwe zit er op. "Met de schoolbus rijden is een kinderdroom die is uitgekomen. Nu word ik 60 jaar. De zorg voor mijn ouders en voor de kleinkinderen, daar wil ik mij nu meer mee bezighouden."